

BADANIE PRZESIEWOWE W KIERUNKU RAKA PIERSI

Embætti landlæknis
Directorate of Health

Zaproszenie na badanie przesiewowe

Każdego roku raka piersi rozpoznaje się u średnio 260 kobiet w Islandii. W większości przypadków są to kobiety powyżej 50. roku życia, jednak na raka piersi można zachorować w każdym wieku. Wszystkie kobiety w wieku 40–74 lat otrzymają zaproszenie do udziału w badaniach przesiewowych w kierunku raka piersi (mammografii).

Niniejsza ulotka zawiera informacje na temat badań przesiewowych, które pomogą Ci zdecydować, czy skorzystasz z zaproszenia.

Władze ds. zdrowia zalecają udział w badaniach przesiewowych na podstawie ogólnej oceny korzyści i ryzyka, jakie wiążą się z tego rodzaju badaniami. Ważne, by decyzję o udziale w badaniu podjąć samodzielnie.

Samobadanie piersi to istotny środek zapobiegawczy. Kobiety, które regularnie je wykonują, są wyczulone na zmiany. Po wykryciu guzka w czasie samobadania należy bezzwłocznie skontaktować się z lekarzem.

Jeżeli obecnie jesteś w trakcie leczenia chorób piersi, skonsultuj się z lekarzem w sprawie zaproszenia na mammografię.

Jeżeli nie pamiętasz, kiedy ostatnio brałaś udział w badaniach przesiewowych, wejdź na stronę www.heilsuvera.is, następnie wybierz Sjúkraskrá/Skimunarsaga. Informacje możesz również uzyskać w Centrum Diagnostyki Nowotworowej (Samhæfingarstöð krabbameinskimana) i w Centrum Badania Piersi (Brjóstamiðstöð Landspítalinn).

© Krajowa Dyrekcja Zdrowia (Embætti landlæknis),

Wydanie I: 2021.

Wydanie II: 2024.

ISBN 978-9935-9677-7-0

Niniejsze wytyczne opierają się na wytycznych duńskich: [Tilbud om screening for brystkræft](#) wydanych przez Sundhedsstyrelsen w 2023 roku (wydanie II).

Czym jest badanie przesiewowe?

Badaniu przesiewowemu w kierunku raka piersi (mammografii) są poddawane kobiety niemające objawów choroby.

Badanie przesiewowe ma na celu wykrycie choroby we wczesnym stadium, zapewnienie lepszych możliwości leczenia oraz zapobiegnięcie śmierci spowodowanej rakiem piersi.

Mammografia nie jest kompleksowym badaniem w kierunku raka piersi i nawet po jej wykonaniu możesz na niego zachorować. Jeżeli więc zaobserwujesz u siebie określone objawy, skontaktuj się z lekarzem.

Więcej informacji na temat sposobu rezerwacji wizyty można znaleźć na stronie Centrum Diagnostyki Nowotworowej: skimanir.is.

Jeżeli nie chcesz otrzymywać zaproszeń na badanie przesiewowe, skontaktuj się z Centrum Diagnostyki Nowotworowej lub Centrum Badania Piersi i poinformuj o rezygnacji. Jeśli zmienisz decyzję, możesz ponownie zgłosić chęć otrzymywania zaproszeń. Na mammografię można również umówić się bez zaproszenia, jeśli od ostatniego badania minęły co najmniej 2 lata.

Zalety badania przesiewowego

- **Niższy wskaźnik śmiertelności z powodu raka piersi:** Wczesne rozpoznanie nowotworu pozwala na zastosowanie prostszych metod leczenia. Decydując się na wykonanie mammografii, obniżasz ryzyko śmierci z powodu raka piersi.
- **Łatwiejsze leczenie:** Wczesne wykrycie raka umożliwia wykonanie prostszego i mniej inwazyjnego zabiegu (np. mastektomii częściowej) i pozwala uniknąć usunięcia węzłów chłonnych znajdujących się w dole pachowym.
- **Mniejsza konieczność zastosowania chemioterapii:** Wczesne wykrycie nowotworu oznacza mniejsze prawdopodobieństwo wdrożenia chemioterapii po zabiegu.

Wady badania przesiewowego

- **Fałszywie dodatni wynik badania przesiewowego.:** Jeżeli wynik badania przesiewowego wzbudzi podejrzenie raka piersi, zostaną Ci zaproponowane dalsze badania. Nie musi to jednak oznaczać, że masz raka piersi. Powodem dalszych badań mogą być zmiany łagodne lub zagęszczenie tkanki piersi – taką sytuację określa się mianem wyniku fałszywie dodatniego.
- **Zbędne leczenie:** Badanie przesiewowe może wykazać zgrubienie w piersi niemające wpływu na Twoje życie. W związku z tym istnieje ryzyko, że otrzymasz leczenie, które nie było konieczne..
- **Niepokój:** Oczekiwanie na wyniki może wywoływać lęk. Skorzystaj z porady specjalisty, jeśli odczuwasz niepokój.
- **Złudne poczucie bezpieczeństwa:** Nawet jeżeli wynik badania przesiewowego nie budzi podejrzeń, nie można wykluczyć choroby ani zachorowania na raka piersi w przyszłości. Badanie obrazowe może dawać wynik fałszywie ujemny, co oznacza, że nie wykryto występującej złośliwej zmiany. Dlatego tak ważne jest regularne samobadanie piersi i zwracanie uwagi na zmiany.

Procedura badania przesiewowego

Badanie przesiewowe obejmuje badanie RTG obu piersi (mammografię). Technik radiologii wykonuje prześwietlenie, a lekarz radiolog opisuje uzyskane zdjęcia. Niektóre kobiety podczas badania odczuwają dyskomfort i ból spowodowane uciskiem piersi, poza tym badanie jest bezbolesne.

Jeżeli w badaniu nie zostaną wykryte podejrzane zmiany, otrzymasz zaproszenie na kolejną mammografię w terminie zgodnym z wytycznymi w zakresie przeprowadzania badań przesiewowych. Jeżeli jednak lekarz będzie podejrzewał raka piersi, zostaniesz zaproszona na dodatkowe badanie: badanie kliniczne piersi.

Implanty piersi zwykle nie wpływają na wynik mammografii. Zależy to od ich umiejscowienia, tzn. od tego, czy znajdują się przed, czy za mięśniami piersiowymi. Przed wykonaniem badania poinformuj pracownika o implantach – wówczas zastosuje on mniejszy nacisk i wykona więcej zdjęć.

Dodatkowe badania

Jeżeli wynik badania przesiewowego wzbudzi podejrzenie choroby nowotworowej, w ciągu 14 dni zostaniesz zaproszona na dodatkowe badanie (badanie kliniczne piersi). Zwykle lekarz przeprowadza to badanie metodą ultrasonograficzną (USG). Konieczne może być także wykonanie dodatkowych zdjęć RTG, aspiracji lub pobranie tkanki.

Jeżeli odmówisz poddania się badaniu klinicznemu piersi, otrzymasz nowe zaproszenie na mammografię w terminie zgodnym z wytycznymi w zakresie przeprowadzania badań przesiewowych.

MOŻLIWE WYNIKI BADANIA KLINICZNEGO PIERSI

- **Brak oznak raka:** W piersiach nie wykryto niczego niepokojącego. Podejrzenia mogła wzbudzić obecność zmian łagodnych lub zagęszczenia tkanki piersi. Otrzymasz zaproszenie na kolejną mammografię zgodnie z wytycznymi w zakresie przeprowadzania badań przesiewowych.
- **Jeśli zdiagnozowano u Ciebie raka piersi,** zostaniesz skierowana na dalsze leczenie do lekarza w Szpitalu Uniwersyteckim Landspítali.

KOBIETY W CIĄŻY / KARMIĄCE PIERSIĄ

- Nie zaleca się wykonywania badania przesiewowego piersi u kobiet w ciąży, które nie mają żadnych objawów choroby, oraz do trzech miesięcy po zaprzestaniu karmienia piersią.

Statystyki przesiewowe

STATYSTYKI DOTYCZĄCE RAKA PIERSI W ISLANDII 2018-2022

- Raka piersi rozpoznaje się średnio u 260 kobiet rocznie
- Średni wiek w chwili rozpoznania raka wynosi 62 lata.
- Średnio 49 kobiet rocznie umiera z powodu raka piersi.

Gdzie można umówić się na mammografię?

Kobiety z każdego regionu Islandii i w każdym wieku mogą poddać się badaniu w **Centrum Badania Piersi**.

Wizytę można umówić telefonicznie, pod numerem **543-9560** (w dni robocze w godzinach 8.30–12.00 i 13.00–15.30) lub mailowo, pod adresem: brjostaskimun@landspitali.is

Centrum Diagnostyki Nowotworowej jest odpowiedzialne za wysyłanie zaproszeń na badanie przesiewowe w kierunku raka piersi.

Wszystkie wyniki badań przesiewowych w ciągu trzech tygodni po badaniu pojawiają się na stronach heilsuvera.is i island.is.

Gdzie można wykonać mammografię?

W rejonie stołecznym mammografia jest wykonywana w Centrum Badania Piersi (Eiríksgata 5, 3. piętro).

W Islandii Północnej badanie można wykonać w szpitalu Akureyri (wejście C).

Mammografię przeprowadza się również w innych miejscowościach, wiosną i jesienią. Konkretnie daty i miejsca można znaleźć na stronie Centrum Diagnostyki Nowotworowe, skimanir.is.

WIĘCEJ INFORMACJI

W razie dodatkowych pytań na temat mammografii skontaktuj się ze swoim lekarzem lub odwiedź następujące strony internetowe:

www.heilsuvera.is • Ośrodek Zdrowia i Krajowa Dyrekcja Zdrowia

www.skimanir.is • Centrum Diagnostyki Nowotworowej

www.krabb.is • Islandzkie Towarzystwo Onkologiczne